

Solymosi Frigvest az elnökségbe delegálták Határozatképtelen Akadémia

A közgyűlés órákon át vitakozott a Tudományok Doktora fokozattal járó jogosítványokról. (Az akadémiai törvény, illetve az Akadémia alapszabálya szerint a korábban szerzett tudományos fokozatok közül a Tudományok Doktora egyenértékű a Magyar Tudományos Akadémia Doktora címmel. Ez utóbbit az 1995. január 19-én megalakult Akadémia Doktori Tanácsa ítélheti oda. A Doktorok Tanácsának tervezett alapszabálya is kimondja, hogy a Tudományok Doktora, illetve az MTA Doktora egyenértékű tudományos fokozat.) A közgyűlés résztvevői azt igényelték, hogy a Tudományok Doktori Tanácsa viselhesse az MTA Doktora címet. Vita folyt a doktori eljárásban közreműködő tagok tudományos minősítéséről is. A hosszan elnyúló, eredmény-

Az eredetileg tervezettnél kevesebb kérdésben született meg a döntés pénteken a Magyar Tudományos Akadémia 1995. évi rendes közgyűlésén. A második nap délutánján ugyanis a tagok többsége nem jelent meg, s így a testület határozatképtelenné vált.

telennek bizonyult vitát a közgyűlés végül azzal függesztette fel, hogy a beterjesztett alapszabályt a tanács, illetve a közgyűlés által elfogadott három módosító javaslattal együtt ideiglenes jelleggel elfogadják, a végleges alapszabályról pedig a májusi közgyűlésen döntenek. Ezt követően a közgyűlés az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa (az akadémiai kutatóhelyek működését irányító testület) alapszabályáról döntött, majd a Vagyonkezelő Kuratórium működésének alapelveiről kívántak szavazni, de az er-

re vonatkozó szavazás a kellő létszám hiányában már érvénytelen volt.

A közgyűlés 475 tagjából délután már csak mintegy 175-en voltak jelen, a határozatképtességhez viszont 239 képviselőnek kellett volna voksolnia. Így az Akadémia 1995. évi költségvetéséről a jelenlévők bár szavaztak, de voksaikkal csak a költségvetés támogatását fejezték ki, annak elfogadása májusra maradt. A napirend szerint ezután indítványok és javaslatok következtek. A közgyűlés foglalkozott az Akadémia ügyrendjének kidolgozásá-

val, szó volt arról, hogy a akadémiai osztályok foglalkozzanak a Nemzeti Alaptantervvel, javaslatok hangzottak el a pályázatok és a fiatal kutatók helyzetéről. Szó volt az Akadémia nemzetközi kapcsolatairól, illetve a szórvány magyarság támogatásáról is. Tekintettel arra, hogy a közgyűlés nem volt határozatképes, e kérdésekről is csak formális támogatást jelentő döntések születhettek. A pénteki napon ismertették az akadémikusok gyűlésének előző napi határozatait is. Ezek szerint az akadémikusok döntöttek az akadémikus-választás szabályairól, a legközelebbi választás időpontjáról – amelyet decemberre terveznek –, illetve az Akadémia elnökségébe delegált választott elnökségi tagok személyéről. Az Akadémia elnökségébe Király Tibort, Láng Istvánt és Solymosi Frigvest delegálták. A nem akadémikus köztestületi tagok Beznyák Istvánt, Bodnár Györgyöt és Hatvani Lászlót választották az Akadémia elnökségébe.

Birtokon kívül

A mai kor politikai és gazdasági villongásainak felhangjaitól frusztrált magyar embere hajlamos önként meghúzni saját kultúrájának határait. Holott a magyarkodó, vagy —talan jelzők a huszadik század útjai a honi kultúrában: a mai fogyasztó már reflexszerűen aggatja őket, elfeledve, hogy kultúránk ezeréves európai fennmaradása egyszerre volt köszönhető a gyökerekhez való erős ragaszkodásnak és az okos és természetes asszimilációnak.

Fintora a sorsnak, hogy épp a rendszerváltozással érkező szabadság idején teljesedett ki kultúránkban a különböző irányzatok politikai felülbélyegzése. És fintor az is, hogy a politika térfelén a legnagyobb — színpalak mögötti — küzdelem a kultuszminisztérium birtoklásáért, illetve a kulturális ágak befolyásáért folyik. A befolyásoltság zsarátnoka a jövő-menő politikai viharok első előszelére felizzik s melegen tartja a megosztottságot viharulte után is.

Nem a bonyolult viszonyok leegyszerűsítését kívánom. A Himnusz, melynek születésnapját a Magyar Kultúra Napjaként holnap ünnepeljük, az erdélyi református templomokban életadó zsolnár. A Székelyföldön — vagy a csángó falvakban, amelyekből minden emberi számítás szerint már réges-régen el kellett volna tűnnie a magyar kultúra emlékének is —, úgy tekintenek minden magyarul leírt szóra, mint amit az Isten adott, de nekik kell tovább örízniük. Aki látta már, hogy azon a tájon milyen becsben tartják a segélyként eljuttatott anyanyelvű könyveket, megértheti, érdemes egy-egy pillantást vetni oda, ahol a magyar kultúra ma is a megmaradás létszüksége: a határvonalhúzókat birtokán kívülre. Talán érthető lesz, hogy egyetemes kultúránk itthon is záloga valaminek.

Bucsek Főzsef

Sarkadi gázbotrány

Sarkadon eddig mintegy kétszáz lakás fűtését akadályozta néhány óráig a gázvezetékbe került, és a házikészülékeket tönkretévő gázolin. A Dél-alföldi Gázszolgáltató Rt. a szerda délelőtti első bejelentések óta végzi a hibajavítást, a tönkrement nyomásszabályozók és gázórák kicserélését. A sarkadi lakások nagyobbik részében vezetékes gázzal fűtenek, a folyékony gázolin — amelyet a gázból el kell távolítani — mintegy háromszáz lakás fűtését veszélyeztette, első-

sorban a kisváros tekei részén. A tekei városrész két-három utcájában a szerdára virradó éjszaka váltak működésképtelenné a gázkészülékek, miután Füzesgyarmatról gázolinos gáz érkezett Sarkadra. A gáztermelés e mellékterméke eltömítette a nyomáscsökkentő szabályozókat és az órákat, s emiatt kialudtak a gáztűzhelyek. Bordás János, a Dégáz gyulai kirendeltségének helyettes vezetője cáfolta a robbanásveszélyről terjesztett híreket. A Dégáz gyulai és békéscsabai szakemberei két teljes nap munkájával — úgy tűnik — elhárították a hibát, mert csütörtök este óta nem hívták őket a sarkadiak meghibásodott gázkészülékhez.

A Katedra számítógépterme. (Fotó: Révész Róbert)

Számítógépparkot avatott a Katedra

Tegnap délelőtt számítógépes szaktantermet avattak a Kálvária sugárúti Katedra Alapítványi Iskolában. Kabódi Istvánné, az iskola igazgatója tájékoztatót adott a munkaügyi központ, az önkormányzat és az alapítvánnyal kapcsolatban álló cégek képviselői számára az iskola működéséről. Az intézményt finanszírozó alapítvány 1994 tavaszán alakult, cél-

ja olyan iskola létrehozása, amely gimnáziumban frissen érettségizett fiatalok számára nyújt ingyenes szakmai képzést. Az iskolában tavaly szeptemberben indult az oktatás, egyelőre kereskedelmi menedzsereket és menedzszer-asszisztenseket képeznek. Idén szeptembertől két éves felsőfokú gazdasági informatikus szak is indul. Az óradíjak többsége főál-

lásban főiskolai, egyetemi oktató, ez garántálja a képzés magas színvonalát.

A most átadott 2 millió forint értékű, kiváló minőségű, modern számítógéppark színes Philips-monitorokból és Peacock 486 DX/2-66-os elemekből áll. Minden számítógéphez hamaros CD-meghajtókat szerez be az iskola, amelyek segítségével a Magyarországon ma még egyedülálló, multimédiával támogatott kísérleti nyelvoktatási programjaikat indítják el.

H. Sz.

A magyar kultúra napja

Elismerés a tanítóknak

— Amikor a társadalom fontos kihívások előtt áll, fokozott jelentőséget kap az emberek tehetősége. Hálásabbak senkinek nem lehetünk, mint azoknak a művészeknek, akik ezeket az időket alkotókészségükkel igyekeznek megkönnyíteni, akik a szívükkel tanítanak meg gondolkodni — mondotta Göncz Árpád köztársasági elnök pénteken a Parlament kupolatermében a Magyar Kultúra Napja alkalmából tartott ünnepségen.

A rendezvényen, amelyen részt vett Gál Zoltán, az Országgyűlés elnöke, Horn Gyula miniszterelnök és Fodor Gábor művelődési és közoktatási miniszter is, a Magyar Köztársaság elnöke — a miniszterelnök javaslatára — a Magyar Kultúra Napja napja alkalmából többek között a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt (polgári tagozata) kitüntetés adományozta több évtizedes oktató-nevelő munkássága elismeréseként meggyénekből Földesi Ferencnek, a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium igazgatójának.

Ezt megelőzően a Magyar Kultúra Napja alkalmából a Néprajzi Múzeumban díjátadó ünnepséget tartottak. Itt Fodor Gábor művelődési miniszter Szent-Györgyi Albert-, Apá-

czai Csere János-, Kiss Árpád-, Németh László-, Karácsony Sándor-, Brunsvík Teréz- és Éltes Mátyás-díjat nyújtott át az arra érdemes pedagógusoknak.

A Magyar Köztársaság művelődési és közoktatási minisztere az az egész magyar felsőoktatás területéről, az iskolateremtő személyeknek, nemzetközi elismertség munkát végzőknek Szent-Györgyi Albert-díjat adományozott. Ezt a díjat kapta meggyénekből Gécség Ferenc akadémikus, a József Attila Tudományegyetem egyetemi tanára, és dr. Szentpéteri István, a József Attila Tudományegyetem egyetemi tanára, az állam- és jogtudomány doktorja.

Kiemelkedő alap-, közép- és felsőfokú oktatói-nevelői munkáért, valamint a pedagógiai gyakorlatot segítő kiemelkedő tudományos tevékenységért Apáczai Csere János-díjat kapott meggyénekből dr. Gácsér József, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főiskolai tanára, a nevelés-tudomány kandidátusa, dr. Pintér Lajos, a József Attila Tudományegyetem egyetemi docense, a matematikai tudomány kandidátusa.

Az alap- és középfokú oktató-nevelő munkát végző tanítóknak, a gyermekek harmonikus személyiségformálásában huzamosan végzett kiemelkedő munkáért Karácsony Sándor-díjat adományoztak. Meggyénekből ezt a díjat kapta Nagy Mátyásné, a csanyteleki Általános Iskola tanítója.

Tegnap a Magyar Kultúra Napja alkalmából Újhelyi László, a Délmagyarországi Tankerületi Oktatásügyi Központ megbízott igazgatója hét pedagógusnak adta át a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Arany Katedra Emlékplakettjét. Csongrád megyéből egyedül Bunda Viktória, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola II. sz. Gyakorló Általános Iskola igazgatóhelyettese vehette át a megtisztelő elismerést. Bunda Viktóriával — aki 1960-ban szerzett matematika-fizika szakos tanári diplomát, s két évvel a nyugdíjkorhatár túllépése után is aktívan tanít — a díjátadás után beszélgettünk.

A meggyéből csak ön kapott emléklakettet. Hogyan fogadta az elismerést?

— Megmondom őszintén: azt hittem, hogy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola legmagasabb kitüntetésé, a Pro Juventute cím után, amit

3 KÉRDÉS

A díjazott pedagógushoz

Szigorú, de igazságos

1991-ben kaptam, több díjat, kitüntetést, címet már nem kapok a pályám során. Amikor meghallottam, hogy Arany Katedrára is felterjesztettek, örömem szorongással párosult. Megvallom, nekem az is nagy elismerés, ha a diákjaim értő és érdeklődő szemekkel néznek rám az órán, vagy ha volt tanítványaim — akik közül sokan ma már különböző egyetemeken oktatnak — rám köszönnék az utcán.

Milyen elveket tart szem előtt az óráin? Van-e ars poeticája?

— Vezérlő elvem: az „érted követelek”. Szigorú vagyok,

de igazságos. Mint általában a reáltantárgyakat tanító kollégák. A racionalitás azonban csak egy dolog. A lényeg, hogy a legnagyobb szöveggel a legtöbbet adjam a gyermekeknek, mind szakmai tudásban, mind emberségben. Számomra egyébként megszűnik a külvilág, amint belépek az iskola kapuján. Érzem a tekintetekből, hogy milyen az osztály hangulata, látom a szemekből, kivel van probléma, ki fogta fel az általam elmondottakat. Érzem és szeretem a gyermekeket, éppen ezért félek a nyugdíjtól. Borzalmasan fognak hiányozni a szempárok...

Bunda Viktória

Mi a véleménye a mostani pedagógus generációról?

— A fiatalok között, ugyanúgy mint a mi időnkben, most is vannak olyanok, akik végtelenül lelkesek és szorgalmasak. De végeznek olyanok is a főiskolán, akik csak ugródeszkának, átjáróháznak tekintik az iskolát, s ezek később el is hagyják a pályát. Utóbbiak szakmailag nem felkészültek, éppen ezért szenvednek a tanítási gyakorlaton.

Sz. C. Sz.